

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/76/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6215205279
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:6215205279.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členov JUDr. Ivety Anderlovej a Mgr. Marka Anovčina v právnej veci navrhovateľa: E. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. G. č. XX. proti matke: A. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. Q. nad B., X. 8, a dieťaťu: P. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. Q. nad B., S. 5, o zapretie otcovstva, o odvolaní matky proti rozsudku R. súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 7C/123/2016-167 zo dňa 26. mája 2021, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, výroku II. o náhrade trov štátu, **p o t v r d z u j e .**
- II. Žiadnej zo strán **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. určil, že E. S., nar. XX.XX.XXXX nie je biologickým otcom P. S., nar. XX.XX.XXXX, narodeného z matky A. S., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX. Výrokom II. priznal štátu nárok na náhradu trov proti A. S., nar. XX.XX.XXXX v rozsahu 100% o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením. Výrokom III. žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že predmetom konania bolo rozhodnutie o zapretí otcovstva. Návrh podal otec maloletého dieťaťa písomným podaním došlým Okresnému súdu Veľký Krtíš dňa 24.07.2015 a následne upraveným do zápisnice na Okresnom súde Veľký Krtíš dňa 19.08.2015. Žiadal, aby súd určil, že nie je biologickým otcom mal. P. S.. Právne vec súd posúdil podľa § 84, § 85 ods. 1, § 86 ods. 1, § 87 ods. 1, § 88 ods. 1 Zákona o rodine. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že navrhovateľ a matka dieťaťa uzavreli manželstvo dňa 04.05.1991 vo Veľkých Zlievcach. Dňa XX.XX.XXXX sa narodil maloletý P. S. a ako otec bol v rodnom liste zapísaný navrhovateľ. Manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu vo Veľkom Krtíši č.k. 6C/142/2005-45 zo dňa 23.02.2006, právoplatnosť rozsudku dňa 02.03.2006. Súd mal v konaní za preukázané, že navrhovateľ s matkou dieťaťa intímne žili aj v čase počatia maloletého P. Navrhovateľ sa o tom, že nie je biologickým otcom dozvedel od matky dieťaťa v roku 2015, návrh na zapretie otcovstva podal na súd dňa 24.07.2015, preto súd konštatoval, že návrh bol podaný v lehote stanovenej v § 86 ods. 1 Zákona o rodine. Zo záveru znaleckého posudku č. 2/2020 zo dňa 07.07.2020 z odboru genetiky (analýza DNA) súdnej znalkyne RNDr. Evy Ferákovej, PhD. mal súd za preukázané, že otcovstvo navrhovateľa, E. S., nar. XX.XX.XXXX voči P. S., nar. XX.XX.XXXX je jednoznačne vylúčené. Z týchto dôvodov súd návrhu na zapretie otcovstva vyhovel. O nároku na náhradu trov štátu rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a priznal štátu nárok na náhradu trov konania voči matke dieťa, ktorá nebola vo veci úspešná, keď navrhovateľ bol v tomto konaní oslobodený od platenia súdnych poplatkov. Štátu vznikli trovy tým, že súdnej znalkyni RNDr. Evy Ferákovej, PhD. priznal za vypracovanie znaleckého posudku odmenu a náhradu hotových výdavkov (znalečné) vo výške 520,94 Eur, pričom táto suma bola znalkyni vyplatená zo štátnych prostriedkov. Súd uviedol, že o výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku , výroku II., podala v zákonnej lehote odvolanie matka dieťaťa. Uviedla, že vypovedala o tom, že navrhovateľ nie je otcom dieťaťa a súhlasila so zapretím otcovstva. Súd však nariadil znalecké dokazovanie. Navrhovateľ tiež vedel, že nie je otcom dieťaťa od roku 2006-2007, pričom po rozvoде mu to oznámila. Poprela, že by sa to dozvedel až v roku 2015. Matka bola toho názoru, že trovy znaleckého dokazovania nezapríčinila. Poukázala na to, že momentálne nemá finančné prostriedky, je samoživiteľka, má maloletú dcéru a prenajatý byt.

3. K odvolaniu matky dieťaťa vyjadrenie nebolo podané.

4. Krajský súd preskúmal vec podľa § 379, § 380 ods. 1, Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z.), ďalej len CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, výroku II., ktorým súd priznal štátu nárok na náhradu trov proti A. S. v rozsahu 100%, je potrebné ako vecne správne, podľa § 387 ods. 1 CSP, potvrdiť.

5. V predmetnej veci v konaní o zapretie otcovstva, ktoré bolo začaté návrhom navrhovateľa doručeným súdu dňa 24.07.2015 , bol uznesením súdu prvej inštancie č. k. 7C/123/2016-55 zo dňa 25. októbra 2017 ustanovený znalec z odboru genetika, odvetvie analýza DNA s poukazom na ustanovenie §207 ods. 1 CSP. Znalecké dokazovanie v predmetnej veci nenavrhol ani jeden z účastníkov konania. V čase podania návrhu navrhovateľa, ako aj v čase ustanovenia znalca bol P. S., nar. XX.XX.XXXX maloletý.

6. Odvolací súd má za to, že v prípade, ak ide o otázku otcovstva k maloletému dieťaťu, je aj s ohľadom na potrebu dieťaťa zvlášť postupovať tak, aby bol zistený skutočný stav veci v konaní, aby nemohlo dôjsť k takému omylu, ktorý by ohrozil práva dieťaťa. Napriek tomu, že z vykonaného dokazovania vyplývalo, že navrhovateľ a matka dieťaťa vedeli o tom, že navrhovateľ nie je otcom dieťaťa aj bez znaleckého dokazovania, aj vzhľadom na vyšetrenia, ktoré v minulosti podstúpil navrhovateľ, ako aj pokusy o umelé oplodnenie matky dieťaťa, bez všetkých pochybností nebolo možné prijať záver, že navrhovateľ nie je otcom dieťaťa. Nariadenie znaleckého dokazovania preto v danej veci bolo nevyhnutné. Trovy znaleckého dokazovania v predmetnej veci platil štát. Znalecké dokazovanie v konaní o zapretie otcovstva nepatrí medzi trovy, ktoré v zmysle príslušných ustanovení Civilného mimosporového poriadku platí a znáša štát. Z uvedeného dôvodu vznikol osobitný nárok štátu na náhradu trov, ktoré v konaní platil.

7. Pokiaľ ide o otázku toho, kto z účastníkov konania je povinný uveďené trovy konania zaplatiť, je potrebné uviesť, že Civilný mimosporový poriadok v tomto smere neobsahuje osobitnú úpravu. Ustanovenie § 2 ods. 1 CMP zakotvuje subsidiárnu pôsobnosť Civilného sporového poriadku na konania podľa CMP. Civilný sporový poriadok tiež neobsahuje také ustanovenie, ktoré by upravovalo inú právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu náhrade trov konania štátu a ktoré by tak mohlo byť analogicky aplikované pri rozhodovaní o náhrade trov konania štátu. Takým ustanovením nie je § 255 CSP, ktorý upravuje náhradu trov konania strany sporu, pretože ten nárok na náhradu trov konania viaže na úspech strany v spore. Ani pri analogickom použití tohto zákonného ustanovenia nemožno totiž z hľadiska náhrady trov konania štátu uvažovať o úspechu, či neúspechu štátu v spore.

8. Z uvedeného dôvodu, keď nie je možná ani analogická aplikácia niektorého existujúceho ustanovenia CSP na otázku náhrady trov konania štátu, je preto potrebné, aby konajúci súd prejednal a rozhodol otázku náhrady trov konania štátu podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva CSP. Takýmto požiadavkám najlepšie vyhovuje norma, ktorá by stanovovala, že štát má podľa výsledkov konania proti účastníkovi konania právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Jedná sa v podstate o normu, ktorá je totožná s ustanovením § 148 ods. 1 zrušeného OSP, ktorá upravovala náhradu trov konania štátu. Takáto norma zodpovedá princípom všeobecnej spravodlivosti a princípom, na ktorých spočíva CSP a výsledkom jej aplikácie bude rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a doterajšiu ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

9. Používajúc vyššie uvedenú normu v predmetnej veci, t. j., že štát má podľa výsledkov konania proti účastníkovi konania právo na náhradu trov konania, ktoré platil, je potrebné s ohľadom na výsledok konania priznať štátu nárok na náhradu trov konania tak ako rozhodol aj súd prvej inštancie. Navrhovateľ je v konaní oslobodený od platenia súdnych poplatkov. V konaní tiež bolo rozhodnuté v súlade s podaným návrhom navrhovateľa, teda tak, ako sa navrhovateľ domáhal. P. S., nar. XX.XX.XXXX bol v prevažnej časti konania maloletý, pričom tomu tak bolo aj v čase podania návrhu, či ustanovenia znalca. Preto

by nebolo spravodlivé, aby znášal náhradu týchto trov konania, ktoré platil štát. Matka dieťaťa síce predmetné trovy znaleckého dokazovania nezavinila, avšak znalecké dokazovanie, ako bolo uvedené vyššie, bolo nevyhnutné aj vzhľadom na ochranu práv dieťa, preto je podľa názoru odvolacieho súdu spravodlivé, aby tieto trovy vzhľadom na okolnosti daného prípadu znášala matka dieťaťa. Odvolací súd poukazuje na to, že takýto stav, kedy bol navrhovateľ dlhodobo považovaný za biologického otca dieťaťa, zapríčinila tiež matka, keď táto, ako uvádzala, mala pochybnosti o otcovstve dieťaťa už od jeho narodenia, a to vzhľadom na jej snahu o otehotnenie s navrhovateľom pred narodením dieťaťa a jej známosť v rozhodnom čase pre počatie dieťaťa. Matke v danom čase preto nič nebránilo, aby ona sama zaprela otcovstvo navrhovateľa k dieťaťu. Matka síce poukázala v odvolaní na svoju finančnú situáciu, túto však nijakým spôsobom nepreukázala.

10. Na základe uvedených skutočností odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, výroku II., podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny, potvrdil.

11. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, aplikujúc všeobecnú zásadu náhrady trov konania v mimosporovom konaní, podľa ktorej žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).